

Medicijnwereld is ziek

Medicijnwereld is ziek

di, 07/11/2017 - 12:45

Door: jvklinken

De medicijnwereld is ziek: prijzen die de pan uit rijzen, middelen die niets doen en wijd verbreide ziekten die straal worden genegeerd.

Op 4 oktober 2017 verscheen er een schokkend artikel in het vooraanstaande wetenschapstijdschrift *British Medical Journal*. Van de nieuwe kankermedicijnen die tussen 2009 en 2013 op de markt kwamen, is in meer dan de helft van de gevallen geen meerwaarde bewezen op de overleving, of op de kwaliteit van leven van de patiënten. In slechts 15 procent van de gevallen was daadwerkelijk aangetoond dat ze levensverlengend werkten.

De claim sloeg nergens op

En niet alleen bij kanker is dit het geval: naar schatting heeft twee derde van de in Europa toegelaten nieuwe medicijnen nauwelijks of geen therapeutische meerwaarde. Zo werden er bijvoorbeeld nieuwe diabetesmedicijnen ontwikkeld die vijftien keer duurder zijn vanwege de belofte dat er ook gewichtsverlies zou optreden. Die claim sloeg nergens op, meldt online magazine OneWorld.

Bovendien: medicijnen die voor de industrie (normaal gesproken) niet interessant zijn, zoals antibiotica en medicijnen tegen tropische ziekten, worden niet, of traag, of tegen veel te hoge kosten voor de patiënt ontwikkeld.

De ontwikkeling van het ebolavaccin stond jarenlang stil, tot tijdens de epidemie van 2014 enkele westerlingen besmet raakten. Vóór die tijd had het medicijn simpelweg geen prioriteit. Voor een ziekte als knokkelkoorts bestaat nog helemaal geen medicijn, om nog maar te zwijgen over een groot aantal onbekendere tropische ziekten.

Huidige systeem volkomen ontspoord

Dat krijg je als de ontwikkeling van nieuwe medicijnen hoofdzakelijk in handen is van farmaceutische bedrijven die uitsluitend op winst zijn belust. Zij pompen alleen geld in onderzoek en ontwikkeling als een medicijn aan het eind van de rit flink wat geld kan opleveren, en doen

alleen dat wat strikt noodzakelijk is voor goedkeuring. Een medicijn ontwikkelen kost immers zo'n miljard euro.

"Het huidige systeem is volkomen ontspoord. Het is volledig ingericht in het belang van de industrie", zegt Dick Bijl, arts epidemioloog en voormalig hoofdredacteur van het *Geneesmiddelenbulletin*.

Meeste middelen hebben vrijwel geen werking

De laatste jaren zijn er met name veel antidepressiva en andere psychomedicijnen op de markt gekomen, waarvan niet is aangetoond of ze beter werken dan de bestaande middelen. "Na het lezen van tienduizenden publicaties", zegt Bijl, "is bij mij duidelijk dat de industrie alles uit de kast haalt om deze middelen beter voor te stellen dan ze zijn. In de praktijk betekent dit dat de meeste geneesmiddelen vrijwel geen werking hebben en dat ze maar bij een gering deel van de mensen echt iets doen."

Kwalijke rol patiëntenverenigingen

Een saillante rol in dit speelveld spelen de patiënten, vaak verenigd in patiëntenverenigingen. Uiteindelijk draait het allemaal om hen, maar toch staan ze regelmatig lijnrecht tegenover de voorvechters van eerlijker en beter geneesmiddelenonderzoek. Vaak krijgen ze informatie aangereikt door een farmaceutisch bedrijf, dat in veel gevallen de vereniging sponsort. Ook los van de invloed van de industrie is de patiënt vaak uit wanhoop gefixeerd op de komst van nieuwe middelen. Het is met name onder druk van patiëntenverenigingen dat de laatste jaren veel middelen waarvan geen meerwaarde is aangetoond via een versnelde route op de Europese markt zijn gekomen.

"Het is heel onverstandig dat patiënten afdwingen dat slecht onderzochte middelen versneld worden toegelaten", zegt Peter Gøtzsche, hoogleraar opzet en analyse van klinisch onderzoek in Kopenhagen en auteur van het in 2015 verschenen boek *Dodelijke medicijnen en georganiseerde misdaad*. "Op dit moment zijn medicijnen al de op twee na belangrijkste doodsoorzaak in de westerse wereld. Als er nog meer onveilige middelen worden toegelaten, zal het alleen maar erger worden."